

у дунавските бѫлгаре, то въ той случай посрѣдници сѫ могле да са яватъ бѫлгарските колонисти изъ Мала-Азия (4).

Но както и да е, а сношенията съ сарацините въ оние времена сѫ биле твѣде обикновенни, а особено на земите на византийската империя, дѣто бѫлгарете сѫ са срѣщали съ тѣхъ ту въ сюзъ съ Византия противъ тѣхъ, ту наопаки. Но тюрко-финската теория сѫвѣршенно испуща отъ предъ очите си тая близость на Мала-Азия и на Сирия и сношенията на бѫлгарските царе даже съ египетските халифи; а за подкрѣпление на своето мнѣніе тя прави предположения за неспорѣдствената сврѣзка на дунавските бѫлгаре съ камските и за силното мюхамеданско влияние отъ брѣговете на Кама по брѣговете на Дунавътъ. Но изпѣрво, мюхамеданството са е утвѣрдило въ камска Бѫлгария само въ X вѣкъ; а въ VIII вѣкъ ако и да захванале да проникнатъ по тие мѣста зачатки отъ това учение, то тие сѫ биле още твѣрде слаби. Второ, источниците не спомѣнуватъ за никакви сношения на дунавските бѫлгаре съ камските. По-близо до послѣдните сѫ живѣле таврическите и таманските бѫлгаре; но и тие сѫ останале чужди на мюслюманетвото, ако то и да е проникнало въ сѫсѣдната съ тѣхъ Хазария. И така, сичките тие предположения за мюслюманството на дунавските бѫлгаре безъ никакво сѫмнѣніе сѫ извикани само отъ едно желание да са приведатъ въ жива сврѣзка съ камските (за които ние ще да поговоримъ на друго мѣсто). Но, повтаряме, источниците никакъ са не сѫгласуватъ съ такова едно желание.